

**Київський національний торговельно-економічний
університет**
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
**Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої
освіти**
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015
Кафедра фінансів

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

(пост. в. № 6 від 17.12.2020 р.)

Ректор

А.А. Мазаракі

**ФІНАНСИ, ГРОШІ ТА КРЕДИТ/
FINANCES, MONEY AND CREDIT**

**РОБОЧА ПРОГРАМА/
COURSE OUTLINE**

освітній ступінь	молодший бакалавр / junior bachelor
галузь знань	07 Управління та адміністрування / Management and administration
спеціальність	071 Облік і оподаткування / Accounting and Taxation

Київ 2020

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ
заборонено**

Автори: д.е.н., проф. І.Я. Чугунов, к.е.н., доц. О.М.Кукурудз, к.е.н, доц.
С.О.Шевченко, ст. викл. М.В. Гуминська.

Робочу програму обговорено і схвалено на засіданні кафедри фінансів
23 листопада 2020 р., протокол №10.

Рецензенти:

Ю.І. Маркуц, канд. екон. наук., доц.,

А.П. Шаповалова, канд. екон. наук., доц.

**ФІНАНСИ, ГРОШІ ТА КРЕДИТ/
FINANCES, MONEY AND CREDIT**

**РОБОЧА ПРОГРАМА/
COURSE OUTLINE**

освітній ступінь	молодший бакалавр / junior bachelor
галузь знань	07 «Управління та адміністрування» / Management and administration
спеціальність	071 Облік і оподаткування / Accounting and Taxation

Розділ 1. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ ТА РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ТЕМАМИ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН)

№ пор.	Назва теми	Кількість годин				Форма контролю
		Усього годин/кредитів	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	
1	Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів	10	4	4	2	КСР, РП, ЕД, Т, СЗ
2	Фінансова система держави	10	4	4	2	УО, КСР, Д, РП, Т
3	Державні доходи та видатки	10	4	4	2	УО, КСР, Д, РП, СЗ
4	Бюджетна система	10	4	4	2	КСР, РП, ЕД, Т, СЗ
5	Податки та податкова система держави	10	4	4	2	УО, КСР, Д, РП, СЗ
6	Фінанси суб'єктів господарювання	10	4	4	2	УО, КСР, Д, РП, СЗ
7	Фінанси домогосподарств та населення	10	4	4	2	УО, КСР, Д, РП, Т
8	Фінанси страхування	10	4	4	2	УО, КСР, Д, РП, СЗ
9	Міжнародні фінанси	10	4	4	2	УО, КСР, Д, РП, Т
10	Природа грошей та теорії грошей	10	4	4	2	КСР, Д, РП, СЗ
11	Грошовий оборот і грошові потоки	10	4	4	2	КСР, РП, ЕД, Т, СЗ
12	Грошова система	10	4	4	2	КСР, Д, РП,
13	Валютні відносини та валютні системи	10	4	4	2	КСР, Д, РП, СЗ
14	Інфляція та грошові реформи	10	4	4	2	УП, КСР, Д, РП, СЗ
15	Сутність кредиту та кредитний механізм	10	2	2	6	КСР, РП, ЕД, Т, СЗ
16	Кредитна система	10	2	2	6	КСР, Д, РП, Т
17	Банківська система та система спеціалізованих фінансово-кредитних установ	10	4	4	2	УО, КСР, Д, РП, Т
18	Фінансовий ринок	10	4	4	2	УО, КСР, Д, РП, СЗ
	Разом	180/6	68	68	44	

	Підсумковий контроль – ЕКЗАМЕН
--	---------------------------------------

Умовні позначення:

УО – усне опитування;

Т – тестування;

ЕД – економічний диктант;

РП – реферативні повідомлення;

СЗ – ситуаційні завдання;

ТО – тематичні огляди;

Д – дискусія;

КСР – контроль самостійної роботи;

**Розділ 2. ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНИХ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ,
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ**

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год.
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зміст фінансової науки та етапи розвитку, - сутність фінансів та функції фінансів, - сутність, структуру та джерела формування фінансових ресурсів держави. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтувати взаємозв'язок фінансів із грошима та іншими економічними категоріями, - визначати джерела формування фінансових ресурсів держави - розкривати особливості формування фінансових ресурсів 	<p>Тема 1. Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів</p> <p align="center">План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність фінансової науки та значення для розвитку суспільства. 2. Сутність та функції фінансів. 3. Фінансові ресурси держави та джерела їх формування. <p>Список рекомендованих джерел: Нормативно-правові акти: 1, 2, 7. Основна література: 2, 3, 4. Додаткова література: 4, 11, 19, 36 . Інтернет-ресурси, періодичні видання.</p>	4
	<p><i>Самостійна робота студентів.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання питань для самопідготовки: <ul style="list-style-type: none"> • Моделі фінансових відносин у суспільстві; • Типологізація країн за рівнем економічного розвитку. 2. <i>Підготовка до аудиторної дискусії на тему «Розвиток фінансової науки під впливом інформатизації суспільства».</i> 	2
	<p align="center">План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та особливості розвитку фінансової науки. 2. Зміст та взаємозалежність понять «гроші», «фінанси» та 	4

держави	«кредит», їх роль на різних етапах суспільного відтворення 3. Особливості формування фінансових ресурсів держави.	
Розуміти: - сутність та принципи побудови фінансової системи, її сфери та ланки, - поняття і складові фінансового механізму, - зміст цифрової економіки та вплив на розвиток фінансової системи.	Тема 2. Фінансова система План лекції: 1. Фінансова система: сутність та структура. 2. Зміст, завдання та напрями фінансової політики. 3. Фінансовий механізм: сутність та структура. Список рекомендованих джерел: Нормативно-правові акти: 1, 2, 12. Основна література: 4, 5. Додаткова література: 4, 11, 19, 36 Інтернет-ресурси, періодичні видання.	4
Вміти: - ідентифікувати вплив сфер та ланок на розвиток фінансової системи, - визначати основні завдання і функції фінансових органів та інституцій у реалізації фінансової політики, - розкривати взаємозв'язок цифрової економіки з фінансовою системою	<i>Самостійна робота студентів.</i> 1. Опрацювання питань для самопідготовки: • Фінансова система та фінансова політика: характеристика основних складових; • Місце фінансового контролю в сучасних умовах. 2. Підготовка до аудиторної дискусії на тему «Значення цифрової економіки в сучасних умовах розвитку сфер та ланок фінансової системи».	2
	План семінарського заняття: 1. Суть, структура та принципи побудови фінансової системи. 2. Сутність і призначення фінансової політики. 3. Фінансовий механізм, його зміст та складові елементи. 4. Сутність, види і методи фінансового контролю.	4
Знати:	Тема 3. Державні доходи та видатки	

<p>- сутність, призначення та класифікація державних доходів і видатків, - джерела формування та методи мобілізації доходів, - методи фінансування державних видатків.</p>	<p>План лекції :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та склад державних доходів і видатків. 2. Доходи та видатки державного бюджету. 3. Доходи та видатки місцевих бюджетів. <p>Список рекомендованих джерел: Нормативно-правові акти: 2, 8, 24. Основна література: 1, 3, 4. Додаткова література: 1, 4, 8, 11, 12, 17, 21 Інтернет-ресурси, періодичні видання.</p>	4
<p>Вміти: - здійснювати оцінку стану формування державних доходів, - визначати фактори, що впливають на стан та обсяги державних доходів, - здійснювати аналіз стану системи державних видатків та її складових.</p>	<p><i>Самостійна робота студентів.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виконання індивідуального завдання «Підготовка доповідної записки про стан виконання Державного бюджету за визначеними видами надходжень». 2. Підготовка до аудиторної дискусії на тему «Видатки місцевих бюджетів та оцінка їх ефективності розпорядниками бюджетних коштів». 	2
	<p>План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічна сутність державних доходів, їх значення та принципи організації. 2. Зміст доходів державного бюджету та їх класифікація. 3. Сутність та структура доходів місцевих бюджетів. 4. Класифікація видатків державного бюджету. 	4

<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сутність, значення та функції державного бюджету, - принципи побудови та ланки бюджетної системи, сутність бюджетного механізму, - стадії бюджетного процесу. 	<p>Тема 4. Бюджетна система</p> <p style="text-align: center;">План лекції :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та призначення державного бюджету. 2. Бюджетний устрій та бюджетна система. 3. Поняття бюджетного процесу та його стадії. <p>Список рекомендованих джерел: Нормативно-правові акти: 1, 2, 8. Основна література: 2, 3, 4, 5. Додаткова література: 1,8, 12, 39, 40 . Інтернет-ресурси, періодичні видання.</p>	4
<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначати причини, наслідки і шляхи скорочення бюджетного дефіциту, - аналізувати стан та тенденції розвитку бюджетної системи; - розкривати роль та місце відповідних органів державної влади на різних стадіях бюджетного процесу 	<p><i>Самостійна робота студентів</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виконання індивідуального завдання «Підготовка доповідної записки про стан виконання видаткової частини державного бюджету». 2. Моделювання ситуації «Формування бюджету на наступний бюджетний період». 	2
	<p style="text-align: center;">План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суть, значення та функції державного бюджету. 2. Поняття, причини виникнення та джерела покриття бюджетного дефіциту. 3. Зміст і принципи побудови бюджетної системи. 4. Поняття бюджетного процесу та його стадії 	4
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сутність, функції та класифікацію податків, - елементи системи 	<p>Тема 5. Податки та податкова система держави</p> <p style="text-align: center;">План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність , функції та класифікація податків. 2. Елементи системи оподаткування. 	4

<p>оподаткування, - сутність та принципи побудови податкової системи.</p> <p>Вміти:</p>	<p>3. Податкова система та податкова політика. Список рекомендованих джерел: Нормативно-правові акти: 7,12, 13,19. Основна література: 3, 4, 5. Додаткова література: 30, 34. Інтернет-ресурси, періодичні видання.</p>	
<p>- аналізувати динаміку надходження податкових та неподаткових платежів до бюджету,</p>	<p><i>Самостійна робота студентів.</i> <i>1. Підготовка доповідної записки на тему: «Особливості функціонування податкової системи України».</i> <i>2. Вирішення ситуаційних завдань.</i></p>	2
<p>- охарактеризувати різні види податків згідно діючого податкового законодавства; - визначати основні напрями податкової політики держави.</p>	<p>План семінарського заняття: 1. Характеристика основних елементів системи оподаткування. 2. Основні види податків згідно Податкового кодексу України. 3. Податкова політика України та особливості її реалізації.</p>	4
<p>Знати: - сутність та функції фінансів суб'єктів господарювання, - сутність та склад фінансових ресурсів, - сутність та склад джерела формування фінансових ресурсів. Вміти:</p>	<p>Тема 6. Фінанси суб'єктів господарювання План лекції: 1. Сутність та функції фінансів підприємств. 2. Фінансові ресурси підприємства, їхній склад і джерела формування. 3. Формування фінансових результатів діяльності суб'єктів господарювання. Список рекомендованих джерел: Нормативно-правові акти:3, 5, 7, 33. Основна література: 3, 4, 6.</p>	4

<ul style="list-style-type: none"> - ідентифікувати складові фінансових ресурсів суб'єктів господарювання; 	<p>Додаткова література: 5, 7, 13,26, 35,43. Інтернет-ресурси, періодичні видання.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - визначати складові джерел формування фінансових ресурсів, 	<p><i>Самостійна робота студентів.</i> 1.<i>Сформулювати 10 тестових завдань за матеріалом теми.</i> 2.<i>Вирішення ситуаційних завдань.</i> 3.<i>Робота в малих групах за темою «Фінансові результати підприємства та можливості їх підвищення».</i></p>	2
<ul style="list-style-type: none"> - застосовувати діючу методикку визначення фінансового результату діяльності 	<p style="text-align: center;">План семінарського заняття:</p> <p>1.Фінанси суб'єктів господарювання та їх функції. 2.Фінансові ресурси за складом та джерелами формування. 3.Формування фінансових результатів діяльності суб'єктів господарювання</p>	4
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сутність, особливості та функції фінансів домогосподарств, - склад та джерела формування фінансових ресурсів домогосподарств, - методи планування доходів та витрат домогосподарств, 	<p>Тема 7. Фінанси домогосподарств та населення</p> <p style="text-align: center;">План лекції:</p> <p>1.Сутність фінансів домогосподарств, їх значення у фінансовій системі держави. 2.Склад та особливості формування фінансових ресурсів домогосподарств. 3.Бюджет домогосподарств та особливості формування.</p> <p>Список рекомендованих джерел: Нормативно-правові акти: 1, 11, 14, 16, 17, 18, 25, 30, 33. Основна література.: 2, 4, 5. Додаткова література: 15, 17, 36, 38. Інтернет-ресурси, періодичні видання.</p>	4
<ul style="list-style-type: none"> - сутність та форми їх заощаджень <p>Вміти:</p>	<p><i>Самостійна робота студентів.</i> 1. <i>Підготувати есе на одну з тем: «Вплив доходів домогосподарств на економічний розвиток України»,</i></p>	

<ul style="list-style-type: none"> - ідентифікувати первинні та вторинні доходи домогосподарств, - встановлювати внутрішні та зовнішні грошові потоки домогосподарств, - планувати грошові потоки та складати бюджет домогосподарства. 	<p>«Заощадження домашніх господарств як джерело інвестицій в Україні», «Домогосподарство як суб'єкт фінансових відносин».</p> <p>2. Розв'язування ситуаційного завдання «Формування бюджету домогосподарства».</p>	2
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сутність та функції фінансів страхування, - галузі та форми страхування, - складові фінансових відносин у страхуванні. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначати господарські та соціальні ризики, - ідентифікувати види страхових фондів, - визначати зміст фінансових відносин у 	<p>Тема 8. Фінанси страхування</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність страхування, основні його галузі та форми. 2. Характеристика страхових фондів. 3. Страховий ринок та особливості розвитку. 4. Соціальне страхування: сутність та значення. <p>Список рекомендованих джерел: Нормативно-правові акти: 6, 16, 17, 18, 19, 30, 35, 36, 42, 43. Основна література: 3, 4, 6. Додаткова література: 18, 32, 33, 37. Інтернет-ресурси, періодичні видання.</p>	4
<ul style="list-style-type: none"> - визначати господарські та соціальні ризики, - ідентифікувати види страхових фондів, - визначати зміст фінансових відносин у 	<p><i>Самостійна робота студентів.</i></p> <p>1. Підготовка доповіді до аудиторної дискусії на тему: «Стан та перспективи розвитку страхування як інструменту мінімізації господарських та соціальних ризиків», «Сучасні інформаційні технології у страховому бізнесі».</p> <p>2. Презентація за малими групами п'яти інноваційних термінів</p>	2

страхуванні.	у страхуванні. 3. <i>Вирішення ситуаційних завдань.</i>	
	<p style="text-align: center;">План семінарського заняття:</p> <p>1. Господарські та соціальні ризики та їх вплив на економіку держави.</p> <p>2. Характеристика та особливості співстрахування та перестрахування.</p> <p>3. Відмінні особливості страхування життя та ризикового страхування</p> <p>4. Роль соціального страхування в соціально-економічному розвитку країни.</p>	4
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сутність міжнародних фінансів, - структуру міжнародних фінансових відносин та їх учасників, - функції та принципи міжнародних фінансів. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначати учасників міжнародних фінансових відносин, - ідентифікувати міжнародні валютно-фінансові потоки, - оцінювати стан 	<p>Тема 9. Міжнародні фінанси</p> <p style="text-align: center;">План лекції:</p> <p>1. Сутність, призначення та роль міжнародних фінансів.</p> <p>2. Поняття міжнародних фінансових відносин та їх види.</p> <p>3. Механізми розподілу міжнародних фінансових ресурсів</p> <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p>Нормативно-правові акти: 5, 9, 20, 28.</p> <p>Основна література: 3, 4.</p> <p>Додаткова література: 9, 16.</p> <p>Інтернет-ресурси, періодичні видання.</p>	4
	<p><i>Самостійна робота студентів</i></p> <p>1. Підготовка есе на тему «Вплив міжнародних фінансів на фінансову систему України».</p> <p>2. Дискусія на тему «Особливості формування фінансів міжнародними фінансовими інституціями».</p>	2
	План семінарського заняття:	

іноземного інвестування.	<p>1. Міжнародні фінанси, їх функції та принципи міжнародних фінансів.</p> <p>2. Сутність, значення та види іноземних інвестицій.</p> <p>3. Особливості функціонування міжнародного ринкового та неринкового механізму перерозподілу фінансових ресурсів.</p>	4
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - механізм походження грошей у процесі розвитку суспільного виробництва та обміну, - функції грошей, - властивості сучасних грошей. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначати сутнісні характеристики грошей, - обґрунтувати особливості використання квазі грошей, - оцінювати особливості розвитку електронних валют 	<p>Тема 10. Природа грошей та теорії грошей</p> <p>План лекції:</p> <p>1. Походження, сутність та функції грошей.</p> <p>2. Характеристика основних теорій грошей.</p> <p>3. Форми грошей, їх еволюція та особливості виникнення електронних грошей (криптовалют).</p> <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p>Нормативно-правові акти: 3, 4.</p> <p>Основна література: 1, 2, 3, 6.</p> <p>Додаткова література: 2, 4, 17, 19, 21, 36.</p> <p>Інтернет-ресурси, періодичні видання.</p>	4
	<p><i>Самостійна робота студентів.</i></p> <p>Підготовка доповіді до аудиторної дискусії на одну з тем: «Використання криптовалют в сучасних економічних системах», «Особливості функціонування віртуальних криптовалют».</p>	2
	<p>План семінарського заняття:</p> <p>1. Історичні передумови виникнення грошей.</p> <p>2. Теорії грошей.</p> <p>3. Значення електронних грошей в сучасних умовах розвитку фінансової системи.</p>	4

<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - структуру та призначення грошового обороту, - механізм взаємозв'язків через грошовий оборот основних груп економічних суб'єктів, - складові грошових агрегатів 	<p>Тема 11. Грошовий оборот і грошові потоки</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Сутність грошового обороту та характеристика основних сфер. 2.Структура грошових потоків та закони грошового обігу. 3.Грошова маса та грошова база. <p>Список рекомендованих джерел: Нормативно-правові акти: 3, 4. Основна література: 1, 2, 3, 6. Додаткова література: 2, 4, 17, 19, 21, 36. Інтернет-ресурси, періодичні видання.</p>	4
<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізувати грошові агрегати, - визначати фактори впливу на швидкість обігу грошей, - обґрунтовувати характер діє грошово-кредитного мультиплікатора 	<p><i>Самостійна робота студентів.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Підготовка до аудиторної дискусії на тему «Тенденції розвитку криптовалют в економіці України». 2.Складання 10 тестових завдань за матеріалами теми. <p>План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Прояв дії функцій грошей в економіці. 2.Економічна сутність, форми грошей та їх еволюція. 3.Походження та властивості криптовалют 	2
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сутність та механізм функціонування грошової системи, - закономірності еволюції грошових систем, 	<p>Тема 12. Грошова система</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Суть, структура та принципи організації грошових систем. 2.Основні типи грошових систем та еволюція їх розвитку. 3.Методи та інструменти регулювання грошової системи. <p>Список рекомендованих джерел: Нормативно-правові акти: 8, 9, 21, 27.</p>	4

<p>- процес формування грошової системи України.</p>	<p>Основна література: 1, 2, 3, 6. Додаткова література: 2, 4, 17, 19, 21, 36. Інтернет-ресурси, періодичні видання.</p>	
<p>Вміти: - визначати цілі державного регулювання грошових систем, - визначати проблеми монетизації ВВП в Україні та шляхи їх вирішення, - оцінювати вплив грошових агрегатів на грошові системи</p>	<p><i>Самостійна робота студентів.</i> 1. Виконання індивідуального завдання «Оцінка стану грошової маси в економіці України» 2. Складання 10 тестових завдань за матеріалами теми.</p>	2
	<p>План семінарського заняття: 1. Елементи грошових систем 2. Типи грошових систем 3. Сучасна грошова система України</p>	4
<p>Знати: - сутність валюти та валютних відносин, - механізм та основні інструменти валютного регулювання, - сутність, призначення та структуру валютних систем.</p>	<p>Тема 13. Валютні відносини та валютні системи План лекції: 1. Сутність валюти та валютних відносин. 2. Валютний курс та його види. 3. Регулювання валютних курсів. Список рекомендованих джерел: Нормативно-правові акти: 9, 29. Основна література: 1, 3. Додаткова література: 6, 9, 31. Інтернет-ресурси, періодичні видання.</p>	4
<p>Вміти: - ідентифікувати валютні ризики, - визначати валютні курси різними методами,</p>	<p><i>Самостійна робота студентів.</i> 1. Опрацювання основних нормативно-правових актів з питань організації та функціонування валютної системи в Україні (підготовка тематичного огляду).</p>	2

<p>- аналізувати тенденції в коливаннях валютних курсів</p>	<p><i>2. Підготовка до аудиторної дискусії на тему: «Валютний курс та фактори, що впливають на нього».</i></p>	
	<p>План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Етапи становлення валютної системи 2. Валютні курси та порядок їх визначення 3. Механізм регулювання валютних курсів 	4
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сутність та основні теоретичні концепції інфляції, - зовнішні ознаки та причини інфляції, - причини грошових реформ. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - встановлювати види та форми прояву інфляції, - розраховувати показники інфляції, - визначати методи державного регулювання 	<p>Тема 14. Інфляція та грошові реформи</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суть інфляції та її основні форми. 2. Методи регулювання інфляції. 3. Суть, класифікація та основні методи грошових реформ. <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p>Нормативно-правові акти: 8.</p> <p>Основна література: 1, 2, 3, 6.</p> <p>Додаткова література: 2, 4, 17, 19, 21, 36</p> <p>Інтернет-ресурси, періодичні видання.</p>	4
	<p><i>Самостійна робота студентів.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготовка доповіді до аудиторної дискусії на тему: «Інфляція в Україні: проблеми подолання та ефективність державної антиінфляційної політики». 2. Моделювання ситуації «Виникнення інфляційних процесів в економіці». 	2

інфляції.	<p style="text-align: center;">План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інфляція як процес знецінення грошей 2. Форми вияву та основні види інфляції. 3. Причини та наслідки інфляції. 4. Антиінфляційна політика держави. 5. Причини та завдання грошових реформ. 	4
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сутність та функції кредиту, - форми та види кредиту, - особливості використання позичкового відсотку, <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізувати вигідність кредитів для різних сфер функціонування; - розраховувати позичковий відсоток, номінальну та реальну ставки відсотка, - застосовувати у розрахунках прості та складні відсотки. 	<p>Тема 15. Сутність кредиту та кредитний механізм</p> <p style="text-align: center;">План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність кредиту, його функції та роль в економіці. 2. Види та форми кредиту, основні складові кредитного механізму. 3. Процентні гроші та позичковий відсоток. <p>Список рекомендованих джерел: Нормативно-правові акти: 8, 31. Основна література: 1, 2, 3, 6. Додаткова література: 2, 4, 9, 17,19, 21, 36. Інтернет-ресурси, періодичні видання.</p>	2
	<p><i>Самостійна робота студентів.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Опрацювання основних нормативно-правових актів з питань державного регулювання кредитних відносин в Україні та підготовка реферативної роботи на одну з тем: «Необхідність та роль кредиту в ринковій економіці», «Розвиток ринку банківського кредитування в Україні», «Необхідність та основні форми страхування кредитів».</i> 2. <i>Ділова гра «Обери вигідний кредит для фізичної особи».</i> 	6
	<p style="text-align: center;">План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток кредитних відносин в економіці України. 2. Особливості функціонування та розвитку банківського 	2

	кредитування в Україні. 3.Сучасні види банківського кредиту 4.Кредитний механізм: основні його складові та особливості функціонування.	
Знати: - сутність кредитної системи, - принципи її побудови, передумови розвитку, - сутність та класифікацію міжбанківських об'єднань, - етапи становлення та особливості кредитної системи України.	Тема 16. Кредитна система План лекції: 1.Поняття кредитної системи. 2.Основні елементи кредитної системи. 3.Функціонування кредитних систем зарубіжних країн. Список рекомендованих джерел: Нормативно-правові акти: 8, 31. Основна література:: 1, 2, 3, 6. Додаткова література: 2, 4, 9, 17,19, 21, 36. Інтернет-ресурси, періодичні видання.	2
Вміти: - ідентифікувати елементи кредитної системи та елементи інфраструктури, - оцінювати стійкість та застосовувати методи забезпечення стійкості кредитної системи.	<i>Самостійна робота студентів</i> 1.Підготовка доповіді на тему: «Роль кредитної системи в інноваційному розвитку економіки.» «Роль спеціалізованих фінансово-кредитних установ у кредитній системі». 2. Ділова гра «Обери вигідний кредит для юридичної особи».	6
	План семінарського заняття: 1.Роль і місце кредитної системи в сучасному економічному просторі. 2. Структура кредитної системи. 3. Кредитна система в умовах інтеграційних і глобалізаційних процесів	2
Знати: - функції	Тема 17. Банківська система та система спеціалізованих фінансово-кредитних установ	

<p>центрального банку, - особливості банківського нагляду та грошово-кредитного регулювання економіки, - завдання функції та організацію діяльності Національного банку України, - сутність, функції, класифікацію комерційних банків.</p>	<p>План лекції:</p> <p>1.Центральний банк: його місце та роль у процесі державного регулювання економіки. 2.Сутність і призначення комерційних банків на сучасному етапі суспільного розвитку. 3.Операції комерційних банків та сучасні напрями їх удосконалення. Список рекомендованих джерел: Нормативно-правові акти: 8, 9, 24. Основна література: 1, 3. Додаткова література: 3, 20, 22, 24, 29 Інтернет-ресурси, періодичні видання.</p>	4
<p>Вміти: - обґрунтовувати роль центрального банку в регулюванні банківської системи, - ідентифікувати типи операцій комерційного банку,</p>	<p><i>Самостійна робота студентів.</i> <i>1.Підготовка доповіді на тему: «Оцінка основних показників діяльності комерційного банку»</i> <i>2. Підготовка доповіді до аудиторної дискусії на тему «Особливості діяльності небанківських фінансово-кредитних установ».</i></p>	2
<p>- розраховувати показники прибутковості та оцінювати рейтинг комерційного банку.</p>	<p>План семінарського заняття:</p> <p>1.Завдання, функції та особливості діяльності НБУ. 2.Класифікація комерційних банків та їх операцій. 3.Банківська система в умовах інтеграційних процесів</p>	4
<p>Знати: - сутність, мету та завдання функціонування фінансового ринку,</p>	<p>Тема 18. Фінансовий ринок</p> <p>План лекції:</p> <p>1.Структура фінансового ринку та особливості регулювання операцій.</p>	4

<p>- класифікацію інструментів фінансового ринку, - особливості функціонування грошового та валютного ринку, ринку цінних паперів, ринку позикових капіталів, страхового ринку.</p>	<p>2. Суб'єкти та об'єкти фінансового ринку. 3. Цінні папери: поняття та класифікація. Список рекомендованих джерел: Нормативно-правові акти: 10, 31, 32. Основна література: 3, 4, 6. Додаткова література: 10, 14, 23, 24, 41, 42. Інтернет-ресурси, періодичні видання.</p>	
<p>Вміти: - ідентифікувати канали прямого та непрямого інвестування,</p>	<p><i>Самостійна робота студентів.</i> <i>1. Підготовка до аудиторної дискусії на одну з тем: «Державне регулювання фінансового ринку в Україні», «Методи мінімізації ризиків на фінансовому ринку України».</i> <i>2. Ділова гра «Вибір надійного фінансового посередника».</i></p>	2
<p>- оцінювати вплив факторів, що визначають стан попиту та пропозиції на грошовому ринку, - визначати характер впливу факторів валютного ринку на його кон'юнктуру.</p>	<p>План семінарського заняття: 1. Мета та завдання функціонування фінансового ринку. 2. Органи державного регулювання фінансового ринку: їх основні повноваження та функції. 3. Характеристика основних сегментів та підсекторів фінансового ринку.</p>	4
<p>РАЗОМ</p>		<p>180</p>

*
— курсивом виділено інтерактивні методи навчання

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28.06.1996р. № 254/96-ВР [Електронний ресурс]. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
2. Бюджетний кодекс України: Закон України від 08.07.2010р. № 2456-VI. [Електронний ресурс]. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
3. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010р. № 2755-VI. [Електронний ресурс]. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
4. Положення про Державну аудиторську службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 03.02.2016 р. № 43. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
5. Положення про Державну казначейську службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 15.04.2015 № 215. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
6. Положення про єдиний казначейський рахунок: Наказ Державного казначейства України від 26.06.2002 р. № 122. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
7. Положення про Міністерство фінансів України: Постанова Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 375. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
8. Положення про Пенсійний фонд України: Постанова Кабінету Міністрів України від 23.07.2014 № 280. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
9. Порядок складання, розгляду, затвердження та основні вимоги до виконання кошторисів бюджетних установ: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 р. № 228. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
10. Про бюджетну класифікацію: Наказ Міністерства фінансів України від 14 січня 2011 року № 11. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
11. Про Державну фіскальну службу України : Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2014 № 236. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
12. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997р. № 280/97 із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
13. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991р. №1576-XII URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
14. Про страхування: Закон України від 07.03.1996р. № 85/96 URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
15. Про цінні папери і фондовий ринок: Закон України від 17.09.2006р. №3480-IV URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
16. Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових

послуг: Закон України від 06.12.2019р. №361-IX URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

17. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999р. № 679-XIV URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

18. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб: Закон України від 02.10.2012р. № 5411-VI URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

19. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 09.07.2003р. № 1058-15 URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

20. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 23.09.1999р. № 1105-XIV URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

21. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 02.03.2000р. № 1533-II URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

22. Про Рахункову палату: Закон України від 02.07.2015р. № 576-VIII URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

23. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.2010р. № 2464-VI URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

24. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26.01.1993р. № 2939-XII URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

25. Концепція застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.09.2002р. № 538 URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

Основний

1. *Гроші та кредит: підручник / П. Г. Ільчук, О. О. Коць, І. Ю. Кондрат, Н. Б. Ярошевич. – Львів: Видавець ПП Сорока Т. Б., 2016. – 412с.*
2. *Фінанси (державні, корпоративні, міжнародні): підручник/ В.О. Онищенко, А.Ю. Бережна, Л.О. Пашенко та ін. К.: ЦУЛ, 2016. 600 с.*
3. *Фінанси. Підручник / за ред. І.О. Лютого. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 720 с.*
4. *Фінанси, гроші та кредит : навч. посібник / Н. О. Шпак, Н. Б. Ярошевич, О. Я. Побурко. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. – 416 с.*
5. *Фінанси, гроші та кредит: теорія та практика: навч. посібн. / Д.І. Коваленко, В.В. Венгер. К.: ЦУЛ, 2019. 578 с.*

Додатковий

1. *Алексеев І.В. Гроші та кредит: навч. посібн. / І.В. Алексеев. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. – 312 с.*
2. *Банківська система: навч. посіб./ Л.І. Катан, Н.І. Демчук, В.Г. Бабенко-Левада, Т.О. Журавльова; за ред. І.М. Мазур. – Дніпро: Пороги, 2017. – 444 с.*
3. *Бєлова, І.В. Дослідження грошово-кредитного ринку: навч. посіб. / І.В. Бєлова. – Суми: СумДУ, 2020. – 147 с.*
4. *Бурковська А. В. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції в сучасних умовах : навч. посіб. / А. В. Бурковська. – К. : ЦУЛ, 2014. – 208 с.*
5. *Бюджетно-податкова політика у системі регулювання економіки: монографія/І.Я. Чугунов, Т.В.Канєва, М.Д.Пасічний та ін.; за заг. ред. І.Я. Чугунова. К.: Глобус-Пресс, 2018. 354 с.*
6. *Ваніна Н. М. Ринок цінних паперів. Практикум: навч. посіб. / Н. М. Ваніна. – К.: ЦУЛ, 2014. – 176 с.*
7. *Державне фінансове регулювання економічних перетворень: монографія/І.Я. Чугунов, Т.В. Канєва та ін.; за заг. ред. А.А. Мазаракі. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 376 с.*
8. *Еш С. М. Ринок фінансових послуг: підручник / С. М. Еш. – К.: Ліра-К, 2016. – 420 с.*
9. *Інституційна трансформація фінансово-економічної системи України в умовах глобалізації: монографія/ В.Р. Сіденко, М.І. Скрипниченко, В.С. Пономаренко, І.Я. Чугунов та ін.; за ред. В.Р.Сіденка. К.: Київ.нац.торг.-екон.ун-т, 2017. 648 с.*
10. *Качула С.В. Державна фінансова політика соціального розвитку: монографія. Київ: КНТЕУ, 2019. 424 с.*
11. *Козарезенко Л. В. Фінансова політика розвитку людського потенціалу : монографія. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 412 с.*

12. Колосова В.П. *Фінанси міжнародних інституцій в Україні: монографія К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 504 с.*
13. Кучер Г.В. *Державні фінансові ресурси: монографія. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 608с.*
14. Макогон В. Д. *Бюджетна стратегія держави: монографія. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т. 2018. 364 с.*
15. Нікітішин А.О. *Податкова політика в умовах економічних перетворень: монографія. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т. 2019. 480 с.*
16. Пасічний М. Д. *Фінансова політика держави: монографія. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т. 2019. 440 с.*
17. *Фінанси різних форм бізнесу: навч. посіб./ Н.Г. Пігуль, О.В. Дейнека, Н.А. Дехтяр, О.В. Люта. – Суми: Сумський державний університет, 2017. 337 с.*
18. Чугунов І.Я., Насібова О.В. *Фінанси пенсійного забезпечення: монографія / Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 248 с.*
19. Шелудько В. М. *Фінансовий ринок: підручник / В. М. Шелудько. – 3-тє вид., стер. – К.: Знання, 2015. – 535 с.*
20. *Budget policy of social development. Chugunov I., Kaneva T., Pasichnyi M. and other. General editorship Chugunov I. Scientific Route. Tallinn, Estonia. 2018.348p.*
21. *Chugunov I., Makohon V., Krykun T. Fiscal policy and institutional budget architectonics. Baltic Journal of Economic Studies. 2019. Vol. 5 No.5. pp.197-203. doi: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2019-5-5-197-203>. [Міжнародна наукометрична база Web of Science]*
22. *Chugunov I., Makohon V., Krykun T. Budget strategy in the conditions of economic globalization. Problems and Perspectives in Management. 2019. Vol.17, Issue 3, pp. 101-110. doi:10.21511/ppm.17(3).2019.08 [Міжнародна наукометрична база SCOPUS]*
23. *Chugunov I., Makohon V., Markuts Y. Budgetary policy of the emerging countries in conditions of institutional transformations. Problems and Perspectives in Management. 2019. Volume 17, Issue №4, pp. 252-261. [http://dx.doi.org/10.21511/ppm.17\(4\).2019.21](http://dx.doi.org/10.21511/ppm.17(4).2019.21) [Міжнародна наукометрична база SCOPUS]*
24. *Chugunov I., Makohon V., Markuts Y. Features of EU and Ukraine debt policy. Investment Management and Financial Innovations. 2019. Volume 16, Issue №4, pp. 254-261. [http://dx.doi.org/10.21511/imfi.16\(4\).2019.22](http://dx.doi.org/10.21511/imfi.16(4).2019.22) [Міжнародна наукометрична база SCOPUS]*
25. *Chugunov I., Pasichnyi M., Nepytyaliuk A. Macroeconomic effects of inflation targeting in advanced and emerging market economies. Banks and Bank Systems. 2019. 14(4), pp.153-165. doi:10.21511/bbs.14(4).2019.15 <https://businessperspectives.org/component/zoo/macro-economic-effects-of-inflation-targeting-in-advanced-and-emerging-market-economies> [Міжнародна наукометрична база SCOPUS].*

26. Chugunov I., Makohon V., Vatulov A., Markuts Y. *General government revenue in the system of fiscal regulation. Investment Management and Financial Innovations. Volume 17. 2020, Issue №1, pp. 134-142. doi: [http://dx.doi.org/10.21511/imfi.17\(1\).2020.12](http://dx.doi.org/10.21511/imfi.17(1).2020.12). [Міжнародна наукометрична база SCOPUS].*
27. Aristovnik, A., & Meze, M. (2017). The impact of supranational fiscal rules on public finance: the case of EMU member states. *Global Business and Economics Review*, 19(1), 38-53.
28. Farhi, E., & Gabaix, X. (2020). Optimal taxation with behavioral agents. *American Economic Review*, 110(1), 298-336.
29. Adriana, T., & Liangb, N. (2018). Monetary Policy, Financial Conditions, and Financial Stability. *International Journal of Central Banking*. <https://www.ijcb.org/journal/ijcb18q0a3.pdf>
30. Melosi, L. (2016). Signalling effects of monetary policy. *The Review of Economic Studies*, 84(2), 853–884
31. Kim, D. H., Wu, Y. C., & Lin, S. C. (2018). Heterogeneity in the effects of government size and governance on economic growth. *Economic Modelling*, 68, 205-216.

Internet-ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України – www.rada.gov.ua
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України – www.kmu.gov.ua
3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України – www.minfin.gov.ua
4. Офіційний сайт Державної Казначейської служби України – www.treasury.gov.ua
5. Офіційний сайт Державної податкової служби України – <https://tax.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України – www.me.kmu.gov.ua
7. Офіційний сайт Комітету з питань бюджету Верховної Ради України – www.budget.rada.gov.ua
8. Офіційний сайт Рахункової палати Верховної Ради України – www.as-rada.gov.ua/main.asp
9. Офіційний сайт Національної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України – www.dfr.gov.ua
10. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку України – www.smsc.gov.ua
11. Офіційний сайт Національного банку України – www.bank.gov.ua
12. Офіційний сайт Державної служби статистики України – www.ukrstat.gov.ua
13. Офіційний сайт Антимонопольного комітету України – www.amc.gov.ua
14. Офіційний сайт Державної регуляторної служби України – www.drs.gov.ua/

15. Офіційний сайт Пенсійного фонду України – www.pfu.gov.ua
16. Фінансова газета (Міжнародний фінансовий тижневик) – www.fingazeta.ua
17. Український фінансовий сервер – www.ufs.kiev.ua
18. The official website of OECD. Retrieved from <http://www.oecd.org>
19. The official website of IMF. Retrieved from <https://www.imf.org/external/index.htm>
20. The official website of World Bank. Retrieved from <https://www.worldbank.org/>
21. The official website of European Commission. Retrieved from https://ec.europa.eu/commission/index_en

Періодичні видання

Газети

- Урядовий кур'єр
- Відомості Верховної Ради України
- Голос України

Журнали

- Фінанси України
- Світ фінансів
- Економіка України
- Економіка і прогнозування
- Економіка та держава
- Актуальні проблеми економіки
- Вісник КНТЕУ
- Страхова справа
- Фінансовий контроль
- The European Journal of Economics and Management Sciences
- Journal American Economic

**Курсивом виділено забезпечення в бібліотеці КНТЕУ*